

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Gemeentelijke Basisschool - Astrid Van Imschoot te OOSTENDE

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 18127
Instelling Gemeentelijke Basisschool - Astrid Van Imschoot
Directeur Axel PANNECOUCKE
Adres Kroonlaan 18 - 8400 OOSTENDE
Telefoon 059-70.42.95
Fax 059-51.60.69
E-mail avanimschool@soo.be
Website www.soo.be/astrid-vanimschool

Bestuur van de instelling Gemeentebestuur van Oostende
Adres Vindictivelaan 1 - 8400 OOSTENDE

Scholengemeenschap Stedelijk Onderwijs Oostende
Adres Thomas Van Loostraat 56 - 8400 OOSTENDE

CLB Interstedelijk CLB Gent
Adres Jubileumlaan 215 - 9000 GENT

Dagen van het doorlichtingsbezoek 18-03-2013, 19-03-2013, 21-03-2013
Einddatum van het doorlichtingsbezoek 21-03-2013
Datum bespreking verslag met de instelling 29-04-2013

Samenstelling inspectieteam
Inspecteur-verslaggever Ingrid Ocket
Teamleden Ann Brys
Deskundige(n) behorend tot de administratie nihil
Externe deskundige(n) nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en wereldoriëntatie	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	12
3.1.1.5 Lager onderwijs: Nederlands	14
3.1.1.6 Lager onderwijs: ICT.....	17
3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	18
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?.....	19
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	20
4.1 Professionalisering	20
4.1.1 Aanvangsbegeleiding.....	20
4.2 Begeleiding.....	20
4.2.1 Afstemming met partners	20
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	22
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	23
6.1 Wat doet de school goed?.....	23
6.2 Wat kan de school verbeteren?	23
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	24
7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG.....	25
7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg	25
7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg	25

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de instelling een selectie van de onderwijsreglementering:
 - een selectie van leergebieden om het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen na te gaan.
Voor elk leergebied onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - o het onderwijsaanbod
 - o de uitrusting
 - o de evaluatiepraktijk
 - o de leerbegeleiding
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de instelling dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het onderzoek naar de hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid

De controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de instelling vindt gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle resulteert in een afzonderlijk verslag dat bij het doorlichtingsverslag wordt gevoegd en eveneens verschijnt op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders, leerlingen of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De stedelijke basisschool Astrid Van Imschoot ligt in een wijk aan de rand van Oostende.

Haar leerlingenpopulatie is een weerspiegeling van de buurt. De kinderen hebben een diverse etnische en sociale achtergrond. In de kleuterafdeling groeit het leerlingenaantal.

De meeste teamleden bouwden al meerdere jaren onderwijservaring op. Ze tonen een grote inzet en betrokkenheid om goed onderwijs te bieden.

De school profileert zich als een open familiale school, waar iedereen uniek is en zich goed in zijn vel voelt. Ze wil op een opbouwende manier samen met de ouders aan de totale persoonlijkheidsontwikkeling van de kinderen werken.

Op basis van het vooronderzoek onderzocht de onderwijsinspectie tijdens deze doorlichting de leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie zowel in de kleuter- als in de lagere afdeling en het leergebied ICT in de lagere afdeling. Om na te gaan op welke manier de school haar eigen kwaliteit bewaakt, onderzocht ze de aanvangsbegeleiding, de manier waarop de school samenwerkt met partners die een begeleidende rol vervullen en het algemeen beleid.

Onder een nieuw en dynamisch leiderschap kwam de schoolontwikkeling in een stroomversnelling. Het schoolteam nam meerdere initiatieven om de kwaliteit van het onderwijsaanbod te verhogen. Binnen de leergebieden wereldoriëntatie en ICT zorgden de inspanningen voor toereikende positieve effecten. Binnen het leergebied Nederlands daarentegen leidden ze nog niet voldoende tot de noodzakelijke kwaliteitsverhoging.

In de kleuterafdeling plannen de leerkrachten overwegend een doelgericht, evenwichtig en samenhangend onderwijsaanbod dat een brede ontwikkeling stimuleert. Ze voorzien voldoende kansen om incidenteel, geleid en zelfgestuurd te leren. Ze gaan vrij systematisch de volledigheid van hun aanbod na. Hun evaluatiepraktijk laat toe de ontwikkeling van de kleuters doelgericht op te volgen. Dit zijn ongetwijfeld waardevolle stappen waarmee de leerkrachten aantonen dat ze op de goede weg zijn om de ontwikkelingsdoelen efficiënt en effectief na te streven.

Toch komt deze aanpak voor het leergebied Nederlands nog niet voldoende tegemoet aan de verwachtingen van de overheid. De leerkrachten plannen hun talig onderwijsaanbod te weinig doelgericht afgestemd op het ontwikkelingsniveau van meerdere kleuters. Ze verweven nog te weinig intentioneel diverse taalstimulansen doorheen hun volledige onderwijsaanbod. Ze gebruiken beperkt technieken die taalontwikkeling stimuleren. Ook de klas- en hoekeninrichting ondersteunen nog geen krachtig, taakgericht taalonderwijs. De evaluatiepraktijk leidt te beperkt tot een planmatige en doelgerichte begeleiding. Vooral een begeleiding op langere termijn waarbij preventieve en remediërende maatregelen elkaar versterken, ontbreekt. De huidige zorgstructuur van de school ondersteunt de leerkrachten weinig om dit binnen hun klaspraktijk waar te maken.

De school bouwde in de kleuterafdeling nog geen specifieke deskundigheid op over taalvaardigheidsonderwijs aan taalzwakke(re) kinderen. Bij geen enkele GOK-cyclus koos de school ervoor om dit thema aan te pakken.

In de lagere afdeling hanteren de leerkrachten onderwijsleerpakketten als referentiekader om hun onderwijsaanbod doelgericht te plannen.

Voor wereldoriëntatie gebeurt dit overwegend op een doordachte manier die toelaat om de eindtermen met de leerlingen te bereiken. De meeste leerkrachten voorzien een werkelijkheidsgericht onderwijsaanbod en benutten sterk de mogelijkheden die de schoolomgeving biedt. Ze spelen eveneens in op de actualiteit. In enkele klassen ondersteunen de tijd- en ruimtecadres efficiënt het leerproces. De meeste leerkrachten gebruiken systematisch de methodetoetsen om de leerinhouden van het basispakket te evalueren. De kansen die de leerlingen krijgen om de leerinhouden op een actieve en zelfstandige manier te verwerven, vertonen nog een wisselend beeld.

Voor Nederlands gaan de leerkrachten niet steeds doordacht en/of consequent om met de onderwijsleerpakketten. Enkele leerkrachten plannen te weinig intentioneel een onderwijsaanbod dat de

leerlingen meerdere kansen biedt om taalvaardigheden te oefenen binnen een krachtige en communicatieve leeromgeving. Vooral de elementen die bijdragen aan effectief luister-, spreek- en leesonderwijs afgestemd op het ontwikkelingsniveau van individuele leerlingen krijgen onvoldoende kansen. De huidige evaluatiepraktijk laat nog te weinig toe om de voortgang van de leerlingen doelgericht in kaart te brengen. De leerkrachten gebruiken de middelen die het onderwijsleerpakket hiervoor aanreikt niet systematisch. De beperkte beeldvorming bemoeilijkt de doelgerichte begeleiding van de risicoleerlingen zowel op korte als op langere termijn. De huidige zorgstructuur van de school ondersteunt de leerkrachten weinig om dit binnen hun klaspraktijk waar te maken.

De school bouwde in de lagere afdeling nog geen specifieke deskundigheid op over taalvaardigheidsonderwijs aan taalzwakke(re) kinderen. Bij geen enkele GOK-cyclus koos de school ervoor om dit thema aan te pakken.

Een ontwikkelingstraject op schoolniveau geeft het onderwijsaanbod voor ICT doelgerichte impulsen. Het leidde tot een concrete invulling van de schoolvisie op ICT en richt het pedagogisch-didactisch handelen. Het voorziet ondersteuning en nascholing voor de leerkrachten. Al blijft de kwaliteit van de geïntegreerde invulling op de klasvloer nog wisselend, ICT zit duidelijk in de lift. De vernieuwingsbereidheid van de teamleden, de collegiale visitatie, de ondersteuning van de directie en de ICT-cel op scholengemeenschapsniveau geven garanties dat de school de eindtermen voor ICT voldoende nastreeft.

Het kwaliteitsonderzoek maakt duidelijk dat de school de aanvangsbegeleiding en de samenwerking met haar partners doelgericht aanpakt. Vanuit breed gedragen visies creëert de school ondersteunende structuren die de doeltreffendheid en de ontwikkeling van deze processen vlot mogelijk maken. Voor de begeleiding van nieuwe teamleden en stagiaires voorziet de school een begeleidingstraject. Meerdere betrokken personeelsleden ondersteunen de uitvoering ervan. De school gaat de effectiviteit ervan geregeld na en stuurt zo nodig bij.

Voor een goede samenwerking met verschillende partners koppelt de school concrete doelen aan meerdere acties die een vlotte en efficiënte begeleiding van kwetsbare kinderen ten goede komen. De overlegstructuren binnen de zorgwerking van de school ondersteunen de samenwerkingsverbanden. De dynamiek van alle betrokkenen en de waakzaamheid voor de doeltreffendheid van alle acties is groot. Dit houdt iedereen alert voor bijstellingen en nieuwe ontwikkelingen.

Binnen de school is er een aangename en collegiale werksfeer. Het welbevinden van kinderen en teamleden krijgt veel aandacht. De gedrevenheid en oprechtheid van het intern beleid straalt uit naar alle teamleden. Dit zijn waardevolle fundamenten voor een school in beweging. Wel heeft de school nog een groeimarge om haar onderwijskwaliteit meer op basis van outputgegevens op langere termijn te onderzoeken en aansluitend hierbij een prioriteitenplan met concrete doelen, acties en verwachtingen voorop te stellen. Tevens vormt het ondersteunen van vernieuwingen een aandachtspunt.

De inspectie besluit deze doorlichting met een gunstig advies beperkt in de tijd. De school staat voor de uitdaging om het leergebied Nederlands binnen een periode van drie jaar in beide afdelingen te optimaliseren. Het inspectieteam vertrouwt er sterk op dat de positieve groepsgeest de motor is om de gunstige vaststellingen uit dit verslag te verankeren en om met succes de tekorten weg te werken.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs

Nederlands
wereldoriëntatie

Lager onderwijs

Nederlands
wereldoriëntatie
ICT

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel

Professionalisering

Aanvangsbegeleiding

Onderwijs

Begeleiding

Afstemming met partners

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wereldoriëntatie in voldoende mate na. De teamleden plannen een doelgericht, evenwichtig en samenhangend aanbod dat een brede ontwikkeling stimuleert en ondersteunt. Ze bewaken vrij systematisch de volledigheid van hun aanbod. De doelgerichte evaluatiepraktijk brengt de ontwikkeling van de kleuters betrouwbaar in kaart.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet niet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands in onvoldoende mate na. Het onderwijsaanbod is er nog te weinig op gericht om alle kleuters voldoende kansen te bieden om taalvaardigheden te oefenen binnen een krachtige talige leeromgeving. De evaluatiepraktijk leidt te weinig tot een planmatige en doelgerichte begeleiding op langere termijn afgestemd op het ontwikkelingsniveau van de individuele kleuter. Specifieke deskundigheid rond taalvaardigheidsonderwijs en taalontwikkeling is beperkt.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en wereldoriëntatie

Curriculum
Onderwijsaanbod
Planning
Evenwichtig en volledig
Referentiekader
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De leerkrachten plannen een thematisch onderwijsaanbod waarbij ze op een vrij evenwichtige en geïntegreerde wijze aandacht schenken aan de verschillende ontwikkelingsdomeinen. Op basis van vooropgestelde activiteiten binnen een weekplanning selecteren ze doelen in het doelenboek dat de pedagogische begeleidingsdienst aanreikt. Dit laat hen toe om efficiënt met de leerplandoelen te werken. Om de volledigheid van hun aanbod te bewaken, gebruiken ze het digitaal systeem dat hieraan is gekoppeld.

Voor Nederlands verloopt de doelenselectie minder efficiënt omdat de leerkrachten nog niet weloverwogen doelen uit de basis-, uit de deel- en/of de totaalvaardigheden selecteren. Ze selecteren vooral om volledigheid na te streven en minder om zorgvuldig leerlijnen op te bouwen en te consolideren. Voor wereldoriëntatie is de doelenselectie voor het aanbod representatief.

In enkele klassen stofferen de leerkrachten hun talig onderwijsaanbod geregeld op basis van hedendaags bronnenmateriaal. Het is nog niet gebruikelijk om bewust die activiteiten te selecteren die het talig aanbod doelgericht verbreden en verrijken. Voornamelijk het onderwerp van het thema stuurt de keuze. Voor wereldoriëntatie verrijken enkele leerkrachten hun aanbod aan de hand van schooltelevisie. In het klasbeeld zijn hiervan weinig sporen terug te vinden.

Het kleuterteam maakte een aantal formele afspraken om het onderwijsaanbod tussen en over de leeftijdsgroepen heen op elkaar af te stemmen. Voor enkele jaarlijks terugkerende thema's zijn er overzichten van inhouden en streefwoordenschat.

De inoefening van de beoogde streefwoordenschat gebeurt voornamelijk tijdens de kringmomenten van het lopende thema. Voor herhaling of inoefening van (nieuwe) woordenschat is er doorheen de verschillende (taal)activiteiten weinig ruimte. Zo benutten de leerkrachten de kansen om woorden vast te zetten niet ten volle. Vooral voor de taalarmere kinderen is dit nadelig. De leerkrachten verrijken hun aanbod in de speelleerhoeken maar beperkt en richten dit nog te weinig op expliciete taalverwerving. De dominante woordenschat maakt nauwelijks deel uit van het klasbeeld.

Hoewel het kleuterteam eveneens afspraken maakte die de gradatie in de pictogrammen, de klaskalenders en de inrichting van enkele hoeken beogen, zijn deze nog vatbaar voor uitbreiding en verfijning.

De gradatie in de opbouw van de pictogrammen ondersteunt het voorbereidend lezen weinig bewust.

Enkele kalenders ondersteunen minder efficiënt de groei van het tijdsbegrip en hangen niet op oog- en reikhoogte van de kleuters. Afspraken voor de inrichting van de boeken- en de luisterhoeken ontbreken.

De leerkrachten stimuleren de 'ontluikende geletterdheid' vooral tijdens het vertellen en het voorlezen. Kleuters krijgen kansen om de functie van de geschreven taal en de relatie tussen gesproken en geschreven taal te ontdekken. Waardevol is het project waarbij kinderen uit de lagere school in de kleuterklas komen voorlezen.

Het kleuterteam heeft nog geen afspraken die hun aanbod voor de ontwikkeling van het fonologisch en fonemisch bewustzijn aansturen. De leerkrachten creëren nog te weinig doelgericht kansen om deze aspecten op een speelse manier te integreren in betekenisvolle activiteiten. Nochtans wijzen verschillende outputgegevens erop dat de ontwikkeling ervan bij meerdere kinderen moeilijk verloopt. Bij de oudste kleuters is de aandacht voor deze aspecten niet in het klasbeeld aanwezig. De visualisatie van letters gekoppeld aan beelden en een letter- en schrijfhoek ontbreken.

De leerkrachten schuiven meestal zelf de onderwerpen van de thema's naar voor. Ze focussen op vaste - hoofdzakelijk kalendergebonden - onderwerpen. Occasioneel plannen ze ook inhouden vanuit de interesse van de kinderen. Ze organiseren geregeld klasoverschrijdende activiteiten en nemen ook actief deel aan de schoolprojecten. De leerkrachten brengen de ouders op de hoogte van de lopende thema's. De kleuters krijgen veel kansen om attributen mee te brengen. Dit verhoogt hun betrokkenheid aanzienlijk.

De leerkrachten plannen geregeld uitstappen in de schoolomgeving. Daarbij hebben ze expliciet aandacht voor de mogelijkheden die de thuissituaties van de kleuters bieden. Het zijn de uitgelezen momenten om aspecten uit alle domeinen levensecht aan te bieden. Daarbij hebben de leerkrachten specifieke aandacht voor verkeerseducatie.

De leerkrachten plannen voldoende betekenisvolle wereldoriënterende activiteiten die leren uitlokken door handelen, denken en verwoorden. Ze hebben aandacht voor wat de kinderen doen en zeggen, geven aanmoedigingen en positieve feedback. De kleuters werken geregeld aan de hand van stappenplannen.

De kleuters krijgen voldoende mogelijkheden om te exploreren en te experimenteren. Hoewel het specifieke aanbod binnen enkele hoeken dit uitlokt, bevatten andere hoeken eerder weinig elementen die de onderzoekende houding van de kleuters stimuleren.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Klasmanagement

Niettegenstaande de leerkrachten belang hechten aan boekenpromotie zijn de boekenhoeken weinig functioneel ingericht en opgesteld. Het boekenaanbod houdt doorgaans verband met het lopende klasthema. Foto- en zelfgemaakte themaboeken, die de betrokkenheid en de taalontwikkeling extra stimuleren, komen weinig voor. De variatie aan boeksoorten is beperkt. Het gebruik van digitale prentenboeken groeit.

Meerdere klaspoppen nodigen de kleuters uit tot communiceren en stimuleren de spreekdurf.

De klassen zijn ingedeeld in zones en hoeken. In enkele gevallen ontbreekt een duidelijke overzichtelijke en gescheiden indeling. De beschikbare ruimte wordt niet altijd efficiënt gebruikt. De plaatsing van enkele hoeken is weinig functioneel. Ook de mogelijkheden die de mezzanines bieden, worden niet optimaal aangewend.

In enkele klassen remt het niet gestructureerd opslaan van materialen de speelmogelijkheden van de kleuters.

De inrichting van de speelplaats geeft impulsen tot samenspel en interactie. De prominent aanwezige boom laat kleuters het ritme van de seizoenen waarnemen.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

De school stelt de nodige klasuitrusting ter beschikking.

Een deel van het meubilair en een aantal materialen zijn echter verouderd. Ook de muren en de vloerbekleding zijn aan opfrissing toe.

Het valt op dat er weinig eigentijds ontwikkelingsmateriaal voor de stimulering van de taalontwikkeling aanwezig is.

Luisterhoeken maken niet expliciet deel uit van het klasbeeld. De luistermogelijkheden zijn eerder schaars en het aanbod aan luistermaterialen is beperkt.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
*Evenwichtig / representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing*

De leerkrachten volgen de ontwikkeling van de kleuters op aan de hand van enkele vooropgestelde leerplandoelen uit alle domeinen van zowel Nederlands als wereldoriëntatie. Soms koppelen ze verschillende evaluatiemomenten tijdens verschillende activiteiten aan eenzelfde doel om de betrouwbaarheid van de uitspraak over het al dan niet bereiken ervan te verhogen. Dit is een lovenswaardig initiatief dat zorgt voor een nauwgezette afstemming van de evaluatie op het aanbod. Daarnaast volgen de leerkrachten de ontwikkeling van de kleuters ook op aan de hand van observaties bij vijf ontwikkelingsgebieden en screenen ze de betrokkenheid en het welbevinden. De evaluatieresultaten leiden nog te weinig tot het intentioneel aan- en/of bijsturen van het onderwijsaanbod voor sommige kleuters.

De zorgcoördinator neemt van de oudere risicokleuters specifieke gestandaardiseerde taal- en schoolrijpheidstests af. Zij analyseert en bespreekt deze tests maar het is geen gewoonte om hieraan zorgverbredende acties op klas- en kleuterniveau te koppelen. De analyses leiden wel tot besprekingen met de verantwoordelijken voor de organisatie van een meer gespecialiseerde tweedelijnszorg.

Het kindvolgsysteem bundelt vooral gegevens over de sociale en emotionele achtergrond van kleuters en verslagen van kindbesprekingen. Bevindingen vanuit de evaluaties van het onderwijsaanbod worden er minder in opgenomen. De voortgang van de (taal)ontwikkeling van zwakkere kleuters is dan ook minder systematisch en efficiënt af te lezen.

Evaluatie
Rapporteringspraktijk
Evenwichtig / volledig
Interne / externe communicatie

De teamleden hechten zeer veel belang aan het informeren van de ouders over het leerproces van hun kinderen. Hiermee beogen ze vooral een gelijkgerichte aanpak van de opvoeding thuis en het onderwijs op school.

Naast de klasblogs en de heen- en weerschriftjes bevatten de kleuterrapporten een schat aan informatie over de verschillende ontwikkelingsaspecten van de kleuters. De verwoording getuigt van een respectvolle en positieve benadering van de kleuters.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De kinddossiers, de klasbeelden en de informele en formele contacten ondersteunen een brede beeldvorming van de kleuters.

Hoewel de leerkrachten vanuit hun zorggevoeligheid ongetwijfeld hulp bieden aan de kleuters, plannen ze weinig intentionele en doelgerichte activiteiten die de (taal)ontwikkeling ondersteunen. De remediërende interventies gebeuren over het algemeen intuïtief en weinig systematisch. In een enkele klas beperkt de leerkracht bewust de klassikale momenten tot een minimum om tijd vrij te maken om gericht in homogene en/of heterogene groepjes te werken.

Teamteaching wordt weinig aangewend om de kleuters intensief te begeleiden. Ook pre- en reteaching zijn niet ingeburgerd.

Een meer doorgedreven begeleiding op langere termijn, waarbinnen zowel preventieve als remediërende acties op de klasvloer elkaar versterken, ontbreekt. De huidige structuren en doelstellingen binnen het zorgbeleid komen hier niet aan tegemoet. De school wendt haar SES-lestijden weinig weloverwogen aan om leerkrachten te ondersteunen om hun rol als eerstelijns zorgverstrekker doeltreffend waar te maken. Dit hypothekeert de adequate ondersteuning van de zorgkinderen.

Op basis van het multidisciplinair overleg bepalen de teamleden welke kleuters 'uitbreiding van zorg' nodig hebben. Deze formele overlegmomenten resulteren weinig in doelgerichte, planmatige en systematische taalstimulerende interventies op de klasvloer. Ze leiden wel tot waardevolle initiatieven binnen de tweedelijnszorg.

Begeleiding
Loopbaanbegeleiding

Een aantal taalarme kleuters loopt in de kleuterafdeling een vermoedelijke schoolse achterstand op. Het is een uitdaging voor de school om gericht in te zetten op het voorkomen van deze achterstand en een meer doelgerichte passende leerbegeleiding op langere termijn binnen de klaspraktijk te integreren.

Professionalisering	De meeste teamleden bouwden weinig expertise op over het stimuleren van de taalontwikkeling van taalzwakke en anderstalige kinderen. Er is ook weinig kennis van efficiënte begeleidingstechnieken.
Deskundigheidsbevordering	
Nascholingen	Vorig schooljaar startte een leertraject om het domein natuur en techniek een doelgerichte en passende invulling te geven. Dit schooljaar loopt dit verder aan de hand van workshops. Hoewel dit ongetwijfeld tot meer aandacht voor deze domeinen leidt, is er minder coaching en opvolging om dit stevig in de klaspraktijk te verankeren.
Interne expertise	

3.1.1.4 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied wereldoriëntatie in voldoende mate. De leerkrachten plannen een doel- en werkelijkheidsgericht onderwijsaanbod waarin alle domeinen op een geïntegreerde wijze aandacht krijgen. Ze verrijken hun onderwijsaanbod meermaals aan de hand van omgevingskenmerken en schoolprojecten. De evaluatie vertoont voldoende variatie in kennis- en vaardigheidsdoelen.

Curriculum	De lagere afdeling gebruikt een recent ingevoerd onderwijsleerpakket om de leerplandoelen te bereiken. Alle leerkrachten bieden het basispakket aan waarin aan de hand van focusthema's die lessen zijn opgenomen die minimaal nodig zijn om de meeste leerplandoelen te realiseren. De aanvullende lessen uit het pakket die een meer thematische aanpak via zelfontdekkend leren beogen, komen minder aan bod. Toch krijgen ook die doelen en inhouden voldoende kansen omdat de leerkrachten diverse activiteiten aanbieden die hetzelfde beogen.
Onderwijsaanbod	
Referentiekader	
Planning	
Evenwichtig en volledig	
Samenhang	
Brede harmonische vorming	
Actief leren	

De leerkrachten duiden op een overzichtsjijst in een digitale databank aan welke doelen aan bod kwamen. Dit zet enkele leerkrachten aan tot reflectie over hun onderwijsaanbod en tot een bijsturing ervan. Het systeem biedt perspectieven om op termijn een volledig, evenwichtig en samenhangend aanbod te garanderen.

Sommige leerkrachten zullen er net in slagen om het onderwijsaanbod van het basispakket aan te bieden. Voor sommige jaarklassen lijkt dit niet meer haalbaar te zijn.

De teamleden plannen elk schooljaar extra activiteiten die passen binnen schoolprojecten. De activiteiten die kaderen in het gezondheidsbeleid streven expliciet samenhang met meerdere doelen van het leergebied wereldoriëntatie na.

Het is positief dat de leerkrachten leerinhouden uit het onderwijsleerpakket afstemmen op de omgevingskenmerken. Ze werken de leerwandelingen in de nabije omgeving doelgericht uit. Enkele leerkrachten nemen ook actief deel aan buitenschoolse initiatieven. Ze proberen in meerdere focusthema's passende leeruitstappen te integreren. Dit verbreedt het aanbod aanzienlijk.

De school heeft in haar onderwijsaanbod aandacht voor techniek. Vorig schooljaar startte een leertraject om dit domein een doelgerichte en passende invulling te geven. Dit schooljaar loopt dit verder aan de hand van workshops. Nog niet alle leerkrachten voelen zich sterk genoeg om dit domein een kwaliteitsvolle invulling te geven. Daarom plant het schoolbeleid nog opvolging om dit verder te ondersteunen. Daarin krijgt het samen van en met elkaar leren een belangrijk accent.

De school hecht veel belang aan verkeerseducatie. Naast lessen uit een specifiek onderwijsleerpakket focust ze vooral op het veilig en bewust deelnemen aan het verkeer. Veel verkeerslessen zijn dan ook doe-lessen die meerdere keren per schooljaar aan bod komen. De kinderen oefenen eerst in een beschermde omgeving en daarna in het echte verkeer. Binnen dit aanbod krijgt het behendig en veilig fietsen een prominente plaats. Doordacht en doelgericht creëert de school veel kansen om kinderen veilig fietsgedrag aan te leren.

De leerkrachten hebben aandacht voor de actualiteit. In enkele klassen vullen de leerkrachten het aanbod aan met occasionele thema's die er vaak een link mee hebben.

De kansen tot actief leren zijn wisselend. Enkele leerkrachten organiseren werkvormen die kinderen ertoe aanzetten om zelfstandig of in groep zelf de leerinhouden te verkennen en te verwerven. Andere leerkrachten hanteren vooral een frontale, klassikale aanpak. Ze houden zich al te strikt aan het volgen van de opdrachten in het werkboek van de kinderen. Dit houdt het gevaar in om te evolueren naar een papieren wereldoriëntatie, waarbij kinderen weinig kansen krijgen om actief te exploreren en te experimenteren.

Materieel beheer

Uitrusting
Leermiddelen

De school beschikt over voldoende leermiddelen om de leerplandoelen te realiseren. Verschillende klassen hebben een digitaal schoolbord. Enkele leerkrachten kunnen er vlot mee overweg en zetten het adequaat in.

De tijdskaders zijn in de meeste klassen functioneel en goed uitgewerkt. Ze zijn makkelijk leesbaar en hun invulling groeit doorheen het jaar.

De kwaliteit van de inrichting en de aankleding van de klas in relatie tot het thema heeft nog groeikansen. In enkele groepen vormen de illustraties en materialen maar weinig meerwaarde voor het verlevendigen van het thema.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk
Evenwichtig / representatief
Gericht op bijsturing
Leerlingvolgsysteem

De meeste leerkrachten gebruiken de methodetoetsen om de leerinhouden van het basispakket te evalueren. Door de methodiek van 'open en gesloten boekevaluatie' hebben ze aandacht voor een mix van kennis en vaardigheden.

Het is niet duidelijk hoe en in welke mate de doelen van aanvullende lessen en activiteiten binnen projecten worden geëvalueerd. Het gaat hier vooral over minder makkelijk meetbare kennis, attitudes en vaardigheden.

Evaluatie

Rapporteringspraktijk
Evenwichtig / volledig
Interne / externe communicatie

De rapportering over de verschillende domeinen gebeurt aan de hand van een cijfer. Toch krijgen de ouders een beeld van de vorderingen van hun kind binnen de verschillende domeinen omdat de meeste leerkrachten de quoterings uitgebreid aanvullen met een woordelijke omschrijving van de geëvalueerde doelen. De ruimte voor de zelfevaluatie van de kinderen wordt niet systematisch aangewend.

Begeleiding	Enkele leerkrachten benutten sterk de interesses van de kinderen als motiverend element.
Leerbegeleiding	
Beeldvorming	
Zorg	De leerkrachten leveren inspanningen om de teksten uit het onderwijspakket toegankelijk te maken voor leeszwakke kinderen. In de hogere klassen gebruiken enkele leerlingen voorleessoftware.
Kwaliteitszorg	De school maakt voorzichtig werk van een outputbeleid. Ze neemt deel aan de eindtoetsen van het onderwijsnet. Ze analyseert de resultaten voor wereldoriëntatie. Op basis hiervan brengt ze knelpunten onder de aandacht. Het gericht aanpakken van deze knelpunten is groeiende.

3.1.1.5 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet niet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied Nederlands in onvoldoende mate. Ze plant te weinig intentioneel een onderwijsaanbod dat de leerlingen meerdere kansen biedt om taalvaardigheden te oefenen binnen een krachtige en communicatieve leeromgeving. De teamleden stemmen het aanbod weinig efficiënt af op de noden van de individuele leerling. De evaluatiepraktijk leidt te beperkt tot planmatige en doelgerichte begeleiding zowel op korte als op langere termijn. Specifieke deskundigheid rond taalvaardigheidsonderwijs en taalontwikkeling is beperkt.

Curriculum	Om haar talig onderwijsaanbod doelgericht en evenwichtig aan te sturen, voerde de lagere afdeling drie jaar geleden een onderwijsleerpakket in vanaf het tweede leerjaar. Op basis van een aantal duidelijke criteria betrof ze alle teamleden bij de keuze ervan. Het onderwijsleerpakket is richtinggevend voor de planning en de concretisering van het onderwijsaanbod. De leerkrachten vertrouwen erop dat zij op die manier voldoen aan de verplichting om de leerplandoelen voor alle domeinen te realiseren.
Onderwijsaanbod	
Referentiekader	
Planning	
Evenwichtig en volledig	
Samenhang	
Brede harmonische vorming	
Actief leren	

In het eerste leerjaar stuurt een methode voor aanvankelijk lezen het onderwijsaanbod. De leerkracht ging na of ze zo ook de leerplandoelen voor spreken, luisteren, schrijven en taalbeschouwing voldoende kansen geeft. Ze streeft deze doelen geïntegreerd maar eerder impliciet na binnen de lees- en/of andere lesactiviteiten.

De school gaat ervan uit dat het gebruik van onderwijsleerpakketten een krachtige en gelijkgerichte visie op taalvaardigheidsonderwijs ondersteunt. Enkele leerkrachten zijn echter weinig vertrouwd met de uitgangspunten van het pakket. Ze plannen beperkt die lesactiviteiten die een veelzijdige interactie in functionele taalgebruikssituaties toelaten. Ze respecteren geregeld de richtinggevende tijdsindeling voor de verschillende domeinen niet.

Enkele leerkrachten verwoorden dat het moeilijk is om het onderwijsleerpakket consequent te gebruiken. Ze vinden dat de lesactiviteiten soms weinig zijn afgestemd op het ontwikkelingsniveau van de leerlingen. Daarom passen ze hun aanbod meermaals aan. Het valt op dat dit in veel gevallen leidt tot klassikaal frontaal taalonderwijs waarbinnen de ontwikkeling van communicatieve vaardigheden en strategieën minder kansen krijgt. Het aanbod wordt zo teveel verengd tot het uniform invullen van de leerlingenboeken.

De componenten die bijdragen aan effectief leesonderwijs in het algemeen en technisch leesonderwijs in het bijzonder hebben meerdere groeikansen. Enkele leerkrachten gebruiken de mogelijkheden die het onderwijsleerpakket hiervoor aanreikt nauwelijks. Ze wenden weinig kwaliteitsvolle instructietechnieken aan waarbinnen zowel directe als verlengde instructie een duidelijke plaats krijgen. De school zette nog niet in op de introductie en de implementatie van soepele werk- en organisatievormen die dergelijke instructie ondersteunen. De analyse van de voortgang van de leesniveaus toont aan dat het technisch leesonderwijs weinig effect genereert bij meerdere kinderen die niet thuis en/of buitenschools begeleid worden.

Ook de componenten leesplezier, leesstrategieën en ontwikkelen van leeswoordenschat krijgen in enkele klassen weinig aandacht. De leerkrachten relateren dit nog niet aan de soms tegenvallende resultaten voor begrijpend lezen. De voortgang van de ontwikkeling van het begrijpend lezen brengt de school niet in kaart. Nochtans biedt het onderwijsleerpakket hiertoe mogelijkheden.

Binnen het domein schrijven respecteren de leerkrachten vooral de systematiek en de onderwijstijd voor spelling. De manier waarop enkele leerkrachten dictees verbeteren, draagt niet efficiënt bij aan het vastzetten van de correcte schrijfbeelden. Op schoolniveau zijn daarover weinig afspraken.

Zowel voor het aanbod van creatief schrijven als voor het geven van feedback op het werk van de kinderen vertrekken enkele leerkrachten niet van het onderwijsleerpakket. Ze plannen andere leeractiviteiten en/of leerkansen binnen andere leergebieden om de doelen na te streven. In enkele klassen is het aanbod hierdoor echter vrij beperkt waardoor de schrijfontwikkeling en de verticale samenhang onder druk komen.

Het valt op dat de aanwezige strategieën uit het onderwijsleerpakket in enkele klassen weinig expliciet, structureel en gradueel worden gebruikt. In enkele klassen blijft het beperkt tot het gebruik van de spellingskaders. De mate waarin de leerkrachten kinderen stimuleren om strategieën in te zetten bij luisteren, lezen, spreken en schrijven, verschilt sterk van leerjaar tot leerjaar.

Materieel beheer

Uitrusting
Leermiddelen

De school beschikt over de ondersteunende leermiddelen van het onderwijsleerpakket.

De kwaliteit van het boekenaanbod in de klasbibliotheek is sterk verschillend van leerjaar tot leerjaar. In enkele groepen is er een uitgebreid aanbod met actuele boeken, in andere groepen is dat veel minder het geval. Enkele leerkrachten gaan in op het aanbod van de stedelijke bibliotheek maar daar zijn geen afspraken over.

Materieel beheer

Infrastructuur

Enkele klassen stralen weinig orde en gezelligheid uit. De beschikbare ruimte wordt niet efficiënt benut. De klasinrichting beperkt er de communicatiemogelijkheden. Ook de mogelijkheden die de mezzanines of de grote oppervlakte bieden, worden niet optimaal aangewend.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk
Evenwichtig / representatief
Gericht op bijsturing
Leerlingvolgsysteem

Leerkrachten maken in hoofdzaak gebruik van de schriftelijke methodegebonden toetsen om de aangeboden leerinhouden te evalueren. Die focussen overwegend op de technisch cognitieve aspecten van taal.

Het is nog geen gewoonte om taalvaardigheden binnen zinvolle en realistische taalsituaties te observeren. Weinig leerkrachten gebruiken de mogelijkheden die het onderwijsleerpakket hiervoor aanreikt.

De aandacht voor een brede evaluatie van spreken groeit vanuit een voorbeeld van goede onderwijspraktijk in de eigen school.

Enkele leerkrachten gebruiken de instrumenten uit de onderwijsleerpakketten om een foutenanalyse uit te voeren en er een doelgericht verdiepend of remediërend aanbod aan te koppelen. Bij andere leerkrachten geven de resultaten veel minder aanleiding tot een bijsturing van het aanbod.

De school neemt genormeerde tests af voor technisch lezen en spelling. De invloed van deze testen op het onderwijsaanbod in de klas is beperkt.

Evaluatie

Rapporteringspraktijk
Evenwichtig / volledig
Interne / externe communicatie

De rapportering omvat de verschillende domeinen en gebeurt cijfermatig. De leerkrachten vullen de domeinen steeds aan met een woordelijke omschrijving van de geëvalueerde doelen. Er is ook ruimte voor zelfevaluatie van de leerlingen. Niet alle leerkrachten hebben hier systematisch aandacht voor.

Begeleiding

Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De ontwikkelingsevolutie voor luisteren, spreken en begrijpend lezen wordt in het leerlingvolgsysteem nauwelijks in kaart gebracht. Hierdoor is de beeldvorming voor het leergebied Nederlands vrij beperkt en dit belemmert een doelgerichte begeleiding van de leerlingen. Zo komt het team niet tegemoet aan de reële noden van meerdere leerlingen.

De vaststellingen op de zorgkaarten die de zorgcoördinator voor de rapporten aanmaakt, brengt aspecten van de ontwikkeling van de taalvaardigheid van enkele zorgkinderen in kaart. Vaak berusten deze vaststellingen echter niet op objectieve criteria. Vooral voor luisteren, spreken en begrijpend lezen zijn er groeikansen.

Conform de schoolvisie is de leerkracht de eerstelijnsverantwoordelijke voor de begeleiding van de kinderen. De meeste leerkrachten kunnen aangeven op welke wijze ze die rol proberen waar te maken. Hoewel ze vanuit hun zorggevoeligheid ongetwijfeld hulp bieden aan de leerlingen, plannen leerkrachten weinig intentionele en doelgerichte activiteiten die de (taal)ontwikkeling van de leerlingen ondersteunen. Een doorgedreven begeleiding op langere termijn, waarbinnen zowel preventieve als remediërende acties op de klasvloer elkaar versterken, ontbreekt. De huidige structuren en doelstellingen binnen het zorgbeleid komen hier niet aan tegemoet. De school wendt haar SES-lestijden weinig weloverwogen aan om leerkrachten te ondersteunen om hun rol als eerstelijns zorgverstrekker doeltreffend waar te maken. Dit hypothekeert de adequate ondersteuning van de zorgkinderen. Meerdere leerlingen krijgen enkel geplande en diepgaande hulpverlening op langere termijn buiten de school.

Voor enkele dyslectische kinderen zijn er sticordi-maatregelen. De school stelt hiervoor digitale software ter beschikking.

Begeleiding Een aantal leerlingen loopt in lagere afdeling een schoolse achterstand op. Het is een uitdaging voor de school om gericht in te zetten op het voorkomen van deze achterstand en een meer doelgerichte passende leerbegeleiding op langere termijn te voorzien.

Professionalisering De meeste teamleden bouwden beperkt specifieke expertise op over het omgaan met diversiteit en het leren van Nederlands aan taalzwakke leerlingen.

Deskundigheidsbevordering
Nascholingen
Interne expertise Enkele leerkrachten passen de differentiatiemethodiek die de methode aanreikt wel efficiënt toe. Deze waardevolle initiatieven verdienen multiplicatie op schoolniveau.

Kwaliteitszorg De school maakt voorzichtig werk van een outputbeleid. Ze neemt deel aan de eindtoetsen van het onderwijsnet. Ze analyseert de resultaten voor Nederlands. Op basis hiervan brengt ze knelpunten onder de aandacht die ze gericht met het team kan aanpakken. Het effect hiervan is groeiende.

3.1.1.6 Lager onderwijs: ICT

Voldoet

De lagere afdeling streeft de leergebiedoverschrijdende eindtermen voor ICT in voldoende mate na. Een ontwikkelingstraject op schoolniveau geeft het onderwijsaanbod gericht impulsen. Dit resulteert in doelgerichte initiatieven die de leerkrachten vooral geïntegreerd in het didactisch handelen en de andere leergebieden aanbieden.

Curriculum De school levert waardevolle inspanningen om de nodige randvoorwaarden te creëren om de ICT-eindtermen na te streven. Diverse impulsen vanuit het onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren schoolbeleid en de cel ICT van de scholengemeenschap ondersteunen de leerkrachten om een doelgericht onderwijsaanbod in de klaspraktijk te integreren. De frequentie waarmee dit gebeurt, verschilt van klas tot klas.

De directeur organiseerde al snel na zijn aanstelling diverse interne nascholingen om de computervaardigheid van sommige leerkrachten te optimaliseren. Hij pakte ook de ICT-infrastructuur aan. Acties om de twijfels van sommige teamleden tegenover computergebruik te overwinnen, zijn grotendeels geslaagd.

Het schoolbeleid verwacht van de leerkrachten dat ze hun ICT-activiteiten inventariseren. Dit moet gestructureerd volgens de ICT-eindtermen wat een breed en evenwichtig aanbod in de hand werkt. De onderwijspraktijk toont dat dit op sommige leerkrachten een stimulerende invloed uitoefent.

ICT-integratie krijgt ook in de kleuterafdeling aandacht. Het gebruik van verschillende programma's laat de kleuters toe elementaire vaardigheden te verwerven en zijn een inhoudelijke verrijking voor de klaspraktijk.

De school voert systematisch digitale borden in. Dit plaatst de leerkrachten voor nieuwe uitdagingen. Sommigen zijn nog niet sterk vertrouwd met de mogelijkheden die deze borden bieden om het actief leren in een krachtige leeromgeving te ondersteunen. De intensiteit waarmee ze de borden aanwenden hangt af van hun inzichten, hun ICT-competenties en ICT-affiniteit.

Materieel beheer Het beleidsplan ICT van de scholengemeenschap omvat een rubriek die op basis van een systematisch en doordacht aankoop- en installatiebeleid de middelen voor alle scholen vooropstelt.

Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen Alle klassen beschikken over computer(s) met de nodige software.

Evaluatie
 Evaluatiepraktijk
Evenwichtig / representatief
Gericht op bijsturing

Er zijn schoolafspraken over de evaluatie van ICT-vaardigheden.

Evaluatie
 Rapporteringspraktijk
Evenwichtig / volledig
Interne / externe communicatie

De leerkrachten rapporteren over ICT-vaardigheden. Enkel brengen de ouders eveneens via hun blogs op de hoogte van websites of software die voor de kinderen ook vanop de pc thuis beschikbaar zijn.

Begeleiding
 Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De leerkrachten krijgen gaandeweg zicht op de ICT-competenties van de leerlingen. Er is nog niet nagedacht om de vorderingen op langere termijn in kaart te brengen en als uitgangspunt te nemen voor een gepast en zo nodig gedifferentieerd aanbod. Er wordt nog niet systematisch nagegaan welke leerlingen thuis over een pc kunnen beschikken en hoe de school daarop kan inspelen.

Verschillende leerkrachten benutten de mogelijkheden van ICT om te remediëren en/of te differentiëren door extra oefeningen aan te bieden op de computer. In enkele gevallen gebeurt dit ook voor knappere leerlingen die nood hebben aan meer uitdagende opdrachten.

Professionalisering
 Deskundigheidsbevordering

Dankzij de doelgerichtheid van het ontwikkelingstraject, de vernieuwingsbereidheid van de teamleden en het intentionele leren met en van elkaar zit ICT duidelijk in de lift. De school volgt de doeltreffendheid van deze initiatieven op en bracht het effect ervan in kaart.

3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	ja, neen
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	ja, neen
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Zorgt de school voor een correcte invulling van het zorgbeleid? (decreet bao - art. 153 septies, enkel van toepassing binnen een scholengemeenschap)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Professionalisering

4.1.1 Aanvangsbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning, doeltreffendheid, ontwikkeling.

Motivering

De cel 'mentor, stages en evaluatie' die op scholengemeenschapsniveau is samengesteld en samenkomt, coördineert de aanvangsbegeleiding. Op basis van een pragmatische visie neemt ze in haar beleidsplan meerdere doelgerichte acties op die een structurele verankering van mentorschap mogelijk maken. De cel biedt de nodige ondersteuning om een kwaliteitsvolle aanvangsbegeleiding uit te bouwen. Ze hanteert een gestructureerde en systematische aanpak binnen een begeleidings- en evaluatietraject. Dit stuurt de aanvangs- en loopbaanbegeleiding voor zowel beginnende leerkrachten als voor stagiaires efficiënt aan.

De directeur, de veldmentoren en andere personeelsleden die nauw betrokken zijn bij de klaswerking van de nieuwe leerkrachten/of stagiaires voeren het traject concreet in de school uit. Naast informatie- en intakegesprekken krijgen de nieuwe leerkrachten/stagiaires specifieke informatie over de school via onder meer het vademecum, de afsprakenbrochures en het digitaal schoolwerkplan. De vele informele contacten met de collega's en de kleinschaligheid van de school zorgen ervoor dat de nieuwe teamleden zich snel opgenomen en thuis voelen.

De cel onderzoekt systematisch de doeltreffendheid van de aanvangsbegeleiding. Hiervoor gebruikt ze vooral de resultaten van bevragingen naar het welbevinden van de betrokken leerkrachten/stagiaires. Maar ook de informatie uit functioneringsgesprekken, klasbezoeken en gesprekken met de veldmentoren dragen daartoe bij. Daaruit blijkt dat verwachtingen van de meeste betrokkenen sterk worden ingelost.

Het onderzoek van de cel resulteert in een SWOT-analyse die de aanvangsbegeleiding waar nodig bijstuurt en die het uitgangspunt vormt voor het volgende beleidsplan. De cel bespreekt dit met de veldmentoren en de medewerkers van de hogescholen. De veldmentoren krijgen kansen om zich te professionaliseren. De cel is blijvend waakzaam voor nieuwe ontwikkelingen.

4.2 Begeleiding

4.2.1 Afstemming met partners

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning, doeltreffendheid, ontwikkeling.

Motivering

De school hecht veel belang aan een goede samenwerking met verschillende partners. Binnen de rubriek 'actoren' van haar zorgbeleidsplan bepaalt ze nauwgezet wie de betrokken partners zijn. Ze verantwoordt dit vanuit de noden van haar leerlingen. De school, het CLB, de brugfiguur, de organisaties op de sociale kaart van de school en de ouders dragen samen verantwoordelijkheid voor het welbevinden en de ontwikkeling van de leerlingen.

Er ligt een duidelijke visie aan de basis van de samenwerkingsverbanden. Doorgaans sluit de school aan bij de visies van haar partners. Dit is het geval voor haar samenwerking met het CLB, de brugfiguur en de andere organisaties op haar sociale kaart. Voor de samenwerking met de ouders ontwikkelde ze een eigen visie binnen de werkgroep zorg van de scholengemeenschap. Deze is gegroeid vanuit de inbreng van alle teamleden.

De school koppelt concrete doelen aan de acties uit het zorgbeleidsplan die gebruik maken van de samenwerkingsverbanden. Die richten zich zowel op school-, leerkracht- als leerlingenniveau. De interne zorgcoördinator coördineert de acties en volgt ze samen met de directeur op.

In het 'Actieplan brugfigurenproject' en de 'Afsprakennota met het CLB' bepaalt de school nog bijkomende doelgerichte acties. Deze kaderen zowel binnen haar eigen prioriteiten als binnen de accenten die de partners leggen. De initiatieven die het verkleinen van de kloof tussen ouders en school en tussen school en buurt beogen, de huiswerkbegeleiding, de loopbaanbegeleiding en het gezondheidsbeleid zijn voorbeelden hiervan.

Meerdere overlegstructuren binnen de zorgwerking van de school faciliteren en ondersteunen de samenwerkingsverbanden. Dit komt een vlotte en efficiënte begeleiding van kwetsbare kinderen ten goede.

Voor de teamleden is het duidelijk welke inbreng ze van de verschillende partners kunnen verwachten. Hoewel deze zich minder richt op de onmiddellijke ondersteuning in hun klaspraktijk, waarderen de leerkrachten de inbreng.

De teamleden bespreken de samenwerking met de verschillende partners meermaals binnen het vaste agendapunt 'zorg' op personeelsvergaderingen en op het MDO. Deze participatieve aanpak bevordert het onderhouden van de samenwerkingsverbanden en verscherpt de beoogde doelen.

De school gaat op verschillende manier na of de samenwerking met haar partners doeltreffend is. De meeste aspecten van haar samenwerkingsverbanden evalueert ze systematisch. Vooral deze die nauw met de begeleiding van de kinderen hebben te maken, beoordeelt ze geregeld.

Haar samenwerking met de ouders evalueert de school hoofdzakelijk geïntegreerd binnen de acties uit haar zorgbeleidsplan.

De effecten van de meer formele samenwerkingsverbanden gaat ze na op de afgesproken momenten die in de afsprakennota's zijn opgenomen. De vooropgestelde doelen vormen het uitgangspunt. De school slaagt erin om op een kritische manier besluiten te trekken. Die sturen nieuwe doelen en afspraken aan.

De dynamiek binnen het proces is groot. De samenwerkingsverbanden houden alle partners alert voor nieuwe ontwikkelingen.

Binnen de afsprakennota met het CLB zijn de kansen om zich samen te professionaliseren expliciet opgenomen.

Ook de andere samenwerkingsverbanden brengen vaak externe deskundigheid binnen in de school waardoor de ondersteuning van de kinderen kan verbreden en versterken.

Voor het aandeel van de brugfiguur stimuleert de school om constant aandachtspunten voorop te stellen die de begeleiding van de meest kwetsbare kinderen positief beïnvloedt.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Een dynamische en gedreven directeur leidt de school op een professionele manier. Hij heeft aandacht voor het welbevinden en de sociale cohesie van zijn team. Hij stimuleert een open klimaat met ruimte voor dialoog en reflectie en legt zo een stevig fundament voor de school als 'lerende organisatie'. Sedert zijn aantreden trekt hij verschillende onderwijskundige en inhoudelijke vernieuwingen op gang. Hij kan rekenen op een geëngageerd team dat zich inzet om de vernieuwingen waar te maken. De samenwerking met de zorgcoördinator resulteert in gedeeld leiderschap dat zowel de directeur als de teamleden ondersteunend vinden.

De directievergaderingen binnen de cellenwerking op het niveau van de scholengemeenschap hebben een belangrijke impact op de beleidsvoering van de school. De school slaagt erin om de impulsen die daarvan uitgaan te vertalen in schoolspecifieke accenten.

De school profileert zich als een open familiale school, waar iedereen uniek is en zich goed in zijn vel voelt. Ze integreert duidelijk krachtlijnen uit haar visie in haar dagelijkse werking. Vooral de acties die kaderen in haar gezondheidsbeleid getuigen van de operationaliteit van haar visie.

In de school heerst een positieve informele en formele overlegcultuur. Dit ondersteunt ongetwijfeld de ontwikkeling van de ondernomen initiatieven om het onderwijskundig handelen op een meer gelijkgerichte wijze uit te voeren.

De interne communicatie- en overlegstructuren verlopen doelgericht en leiden tot een participatieve besluitvorming.

De school analyseert de resultaten van de eindtoetsen van het eigen net. Dit leidde tot een eerste bijsturing van een aantal aspecten van haar werking. De school onderzoekt haar onderwijskwaliteit nog niet systematisch op basis van meerdere outputgegevens op langere termijn. Hierdoor blijft de doeltreffendheid van haar kwaliteitszorg vooralsnog beperkt tot enkele processen.

De school ontwikkelde nog geen coherent talenbeleid dat afgestemd is op de noden van de leerlingen. Niettemin zijn er al enkele acties en voelt de school de noodzaak om deze te kaderen in een breed gedragen visie. Ze verwoordde haar nood tot vorming daarrond.

De school integreert de acties die gericht zijn op de realisatie van het gelijke kansenonderwijs in haar zorgbeleid. Ze kiest ervoor om de vorige GOK-thema's te continueren. Ze plant geen nieuw onderzoek van de noden en behoeften van haar leerlingenpopulatie dat kan leiden tot een bijsturing van de acties. Mede daardoor is de huidige invulling van de SES-lestijden weinig doeltreffend. De school kiest ervoor om de uren aan te wenden om kleine klasgroepen te maken. De ondersteuning van leerkrachten en leerlingen binnen de klaswerking komt zo onder druk te staan.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- het bewaken van een doelgericht en evenwichtig onderwijsaanbod in de kleuterafdeling;
- de nauwgezette afstemming van de evaluatie op het aanbod in de kleuterafdeling;
- de zorgvuldige rapporteringspraktijk in de kleuterafdeling;
- het doelgericht benutten van de mogelijkheden uit de schoolomgeving om zelfontdekkend te leren;
- de diverse educatieve projecten op schoolniveau die het realiseren van leerplandoelen voor wereldoriëntatie versterken;
- de aanzet om op schoolniveau het domein techniek meer aandacht te geven;
- de verkeerslessen die de deelname aan het 'echte' verkeer doelgericht ondersteunen;
- het ontwikkelingstraject dat toelaat om de eindtermen ICT efficiënt en geïntegreerd na te streven.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- de uitbouw van een doelgerichte samenwerking en een goede communicatie met diverse externe partners;
- de zelfkritische houding om de effecten van die samenwerking te evalueren en bij te sturen;
- het begeleidingstraject voor beginnende leerkrachten en stagiaires.

Wat betreft het algemeen beleid

- het gedreven en participatief intern leiderschap met grote aandacht voor het welbevinden van kinderen en leerkrachten;
- de vernieuwings- en veranderingsbereidheid van het team;
- de profilering van de school.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- de inrichting en de opfrissing van de kleuterklassen en van enkele klassen in de lagere afdeling;
- het bewaken van het onderwijsaanbod voor het leergebied wereldoriëntatie binnen de jaarplanning in enkele klassen in de lagere afdeling;
- de werkvormen die kinderen doelgericht aanzetten om actief en zelfgestuurd te leren in enkele klassen in de lagere afdeling.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- nihil.

Wat betreft het algemeen beleid

- de bewaking van de onderwijskwaliteit op basis van outputgegevens op langere termijn;
- het koppelen van de besluiten uit de analyse van die outputgegevens aan prioriteiten en doelgerichte acties op korte en langere termijn;
- de opvolging en ondersteuning van de implementatie van vernieuwingsinitiatieven tot op de klasvloer.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- in de kleuterafdeling de inspanningsverplichting nakomen om de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands na te streven;
- in de lagere afdeling de resultaatsverplichting nakomen om de eindtermen voor Nederlands te bereiken;
- hiertoe in beide afdelingen de specifieke deskundigheid over taalvaardigheidsonderwijs en effectief leesonderwijs verhogen;
- hiertoe het onderwijsaanbod meer afstemmen op het ontwikkelingsniveau van de kinderen;
- hiertoe de begeleiding van taalzwakke(re) kinderen meer uitwerken op korte en langere termijn;
- hiertoe de leerkrachten ondersteunen om meer werk- en organisatievormen aan te wenden die toelaten om efficiënt om te gaan met diversiteit binnen de klasgroep.

7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG

7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen':

BEPERKT GUNSTIG

voor het **kleuteronderwijs**

omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor
Nederlands

voor het **lager onderwijs**

omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor
Nederlands

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf 21-03-2016 opnieuw een controle uit.

7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de overige erkenningsvoorwaarden:

GUNSTIG

Namens het inspectieteam	Voor kennisname
Ingrid Ocket de inspecteur-verslaggever	Naam: het bestuur of zijn gemandateerde
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling	